

serne foreligger der indstillinger om ændring af de respektive love. Den danske kommission har således i en betænkning, der er afgivet i oktober 1954, foreslået lov nr. 87 af 26. marts 1923 om adoption ændret i overensstemmelse med et i betænkningen optaget lovudkast.

Adoptionsloven af 1923 blev i sin tid udarbejdet på grundlag af en betænkning afgivet i 1913 af familieretskommissionen som led i det fællesskandinaviske arbejde på familierettens område. Loven svarer til en norsk lov af 2. april 1917 og en svensk lov af 14. juni 1917, og hertil slutter sig senere en finsk adoptionslov af 5. juni 1925.

I modsætning til, hvad der var tilfældet i de andre skandinaviske lande, var adoptionsinstituttet i brug i Danmark længe før adoptionsloven. I mangel af legale regler herom hvilede retsvirkningerne af adoptionen da hovedsagelig på bevillingens indhold. Således var adoptivbarnets arveretlige stilling i forhold til adoptanten afhængig af, hvilke forbehold der var taget ved bevillingens meddelelse. En væsentlig fordel ved gennemførelsen af adoptionsloven af 1923 var, at reglerne derved fik større fasthed, og menigmands adgang til at få kendskab til reglerne lettedes.

I tiden efter adoptionslovens gennemførelse har der været nogen diskussion om dens bestemmelser om adoptivbarnets retsstilling, idet det har været gjort gældende, at loven i for ringe grad har givet adoptivbarnet en status i forhold til adoptanten, der svarer til et barns stilling i forhold til forældrene, navnlig med hensyn til arveret. Der har desuden, navnlig i de senere år, været diskussion om reglerne angående ophævelse af adoptivforhold. Kommissionen har taget disse to hovedemner op til overvejelse og har desuden benyttet lejligheden til at behandle en række andre mindre vidtrækkende spørgsmål, alt i samarbejde med de andre nordiske kommissioner. Efter at de afgivne betænkninger har været bearbejdet i de pågældende lande, har der inden udarbejdelse af lovforslag været afholdt et møde mellem repræsentanter for de fire landes justitsministerier for at sikre størst mulig lighed i de forslag, der fremsættes.

Lovforslaget er udarbejdet på grundlag af det i kommissionsbetænkningen indeholdte udkast, som justitsministeriet i hovedsagen kan tiltræde. På enkelte punkter, navnlig indenfor reglerne om adoptionens retsvirkninger, er udkastet dog fraveget på baggrund af de med de øvrige lande førte forhandlinger.

Med hensyn til lovforslagets enkelte bestemmelser henvises til den af kommissionen afgivne

betænkning i forbindelse med nedenstående bemærkninger, hvori der er gjort rede for de tilfælde, hvor forslaget indeholder realitetsændringer i forhold til kommissionsudkastet.

Ad kapitel 1. Betingelser (§§ 1—9).

Kommissionen har stillet forslag om ændring af § 1 angående en persons adgang til at adoptere sit eget barn, § 5 om adoptivbarnets samtykke til adoption, § 6 om ægtefællens samtykke til adoption i tilfælde, hvor den, der ønskes adopteret, er gift, og af § 8 om bevilling til adoption for personer, der i forvejen har livsarvinger. Løvrigt foreslås der i dette afsnit kun redaktionelle ændringer.

ad § 1: Efter den gældende adoptionslov kan bevilling meddeles en mand til adoption af hans barn uden for ægteskab.

Kommissionen foreslår denne adgang ophævet, således at der ikke i noget tilfælde kan gives bevilling til adoption af eget barn. Motiveringen herfor er, at et barn uden for ægteskab nu principielt har samme retsstilling også i forhold til faderen som et barn i ægteskab, jfr. § 1 i lov nr. 131 af 7. maj 1937, og at en adoption derfor ikke vil have andet formål, end at skjule det rette forhold.

Justitsministeriet kan tiltræde dette forslag. Der er ganske vist fra overøvrighedens side rejst den indvending mod forslaget, at afskaffelsen af adgangen for en mand til at adoptere sit barn uden for ægteskab muligvis vil bevirke, at en del ønskværdige adoptioner, hvor faderen efter de nu gældende regler adopterer sit barn sammen med sin hustru, ikke vil komme i stand, idet det undertiden vil være afgørende for ægtefællerne, at mandens faderskab kan holdes skjult under dække af et adoptivforhold.

Selv om man må tillægge dette hensyn nogen vægt, finder justitsministeriet dog ikke, at det kan begrunde opretholdelsen af den nuværende bestemmelse, hvorefter en mand, men ikke en kvinde, kan adoptere sit barn uden for ægteskab.

ad § 5: Efter gældende ret kan den, der er fyldt 14 år, ikke adopteres uden eget samtykke.

Kommissionen foreslår aldersgrænsen nedsat til 12 år.

Fra overøvrighedens side er der udtalt betænkelighed ved en sådan ændring. I en del tilfælde lever barnet i den tro, at plejeforældrene er dets virkelige forældre, og kravet om, at det i anledning af adoptionen skal gøres bekendt med det retlige forhold, kan bevirke, at plejeforældrene opgiver eller udsætter gennemførelsen af en adoption, der ville være til gavn for barnet.